

ufejlbarlighed. Af andre problemer f. eks. alpedalenes tvær- og længdeprofiler, gives ligeledes interessante udredninger af de foreliggende forklaringsmuligheder.

Andre formkomplekser, som f. eks. fladkysternes, refereres mere traditionelt og ukritisk. Er det symptomatisk for forfatterens hele kontinentale tilhørighed og indstilling? Davis' teori om fladkysternes formudvikling må vist siges at være så forenklet, at den ikke dækker naturens mangfoldighed. Nyere teorier om materialvandring og kystudligning har ikke kunnet nå med i denne udgave, der ellers iøvrigt er præget af aktualisering.

De enkelte afsnit har udførlige litteraturlister, og bogen afsluttes med ordforklaringer og fagregister. En velskreven og helstøbt bog!

Axel Schou.

A. Schultz: Der Erdteíl Asien (i serien: Kleine Länderkunden).

Franckh'sche Verlagshandlung. Stuttgart 1950. (231 sider, deraf 88 tabellariske og statistiske oversigter).

At give en oversigt på ca. 140 sider over et så stort områdes geografi er en overmåde vanskelig opgave, og formen må nødvendigvis af samme grund blive stærkt koncentreret. Alligevel er det lykkedes på de fleste punkter at gøre bogen letlæselig, selv om en geograf må beklage, at den er blevet mere deskriptiv end ræsonnerende, hvilket vel også ligger i betegnelsen Länderkunde. En vis uensartethed præger behandlingen af de enkelte kapitler, såvel i omfang som i kvalitet, men er forståelig. Bedst fremtræder afsnittet om geologien og morfologien, hvor forfatteren flittigt har benyttet sig af de nyeste undersøgelser, bl. a. på sovjetrussisk område. Fortrinlig er også kapitlerne om race, sprog, kultur og religion, som næppe kan fås bedre andet sted i en så overskuelig form. Afsnittet om klimaet er en gennemgang af Köppens klimabælter og ledsages af sammes kort over Asien. I kapitlet om planteverdenen gøres der rede for de naturlige plantesamfunds vigtigste karakterplanter, ligesom der lægges vægt på ændringerne heri som følge af menneskets indgriben. Teksten ledsages af et kort over planteformationerne (fra Schimper: Pflanzengeographie auf physiologischer Grundlage), men desværre er der ingen forklaring endsige beskrivelse til kortet, som iøvrigt er behæftet med adskillige signaturfejl. Den samme mangel på forbindelse mellem tekst og ledsagende kort gentages i afsnittet om landbrug, der er en ret summarisk gennemgang af de enkelte kulturplanter, mens kortet (fra H. H. Boesch: Die Wirtschaftsformen von Asien) overhovedet ingen relation har til teksten eller omvendt.

Svagest står i det hele taget afsnittene om erhvervslivet, hvor man væsentligt præsenteres for de enkelte områders produktionsliv, uden at der skelnes mellem væsentligt og uvæsentligt, og hvor man især savner lidt geografisk ræsonnement.

Bogens sidste trediedel er forbeholdt forskellige tabellariske Anhang, deriblandt en overordentlig nyttig statsoversigt for den, som ikke har adgang til værker som Statesman's Yearbook. En ret udførlig statistik er ført op til 1947—48, men man kan måske med rette synes, at værdien heraf er noget problematisk, fordi tal nu engang forældes hurtigt.

16 tavler med forøvrigt teknisk gode fotografier er anbragt med passende mellemrum og liver op i bogen, men den indbyrdes placering er desværre noget vilkårlig og har ingen værdi for teksten.

Viggo Hansen.

Sven Brun: Eneboeren i Atlanterhavet. Grøndahl & Søns Forlag. Oslo 1951.

Denne bog er en slags pilgrimsfærd til gamle Island, til sagaens land og den middelalderlige kulturs land. Skildringen bygges op på gammel og ny litteratur, navnlig gammel, og skrider frem som en rejse gennem Islands minderige egne. Man får derved en vævning af rejseiaagttagelser fra årene 1937 og 1939 med naturskildring og med karakteristik af visse af de momenter, forfatteren har mødt. Den anden side af stoffet er begivenheder fra den gamle litteratur, som forfatteren gør levende ved at placere den i nutidens milieu. Forfatteren er desuden fortrolig med den del nordisk litteratur om Island og har på grundlag af disse forskellige elementer opbygget en meget tiltalende bog.

Den skal ikke lastes for det, den ikke indeholder, og heller ikke fordi Island i dag er noget andet end i 1939; og netop derigennem at forfatteren i alt væsentligt skærer nutidens store åndelige, politiske og økonomiske kampe ud af sit stof, kommer der en ro over billedet, som virker velgørende, og ret beset er det jo sandt, at Egils, Gunnars, Grettis og Jón Arasons land stadig eksisterer og altid vil eksistere, så længe nordisk kultur består. Derfor vil en bog som denne have en opgave også fremefter.

Udstyret er smukt og billederne gennemgående gode.

Niels Nielsen.